

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 28 października 2025 r.
wniosku obrońcy skazanego **I. S.**
o wyłączenie sędziego od udziału w sprawie,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Stanisława
Stankiewicza od udziału w sprawie kasacyjnej o sygn. akt III KK
537/25.**

UZASADNIENIE

W dniu 12 września 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła wniesiona przez obrońcę skazanego I. S. kasacja od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 11 lipca 2024 r., sygn. akt II Ka 72/24, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 21 września 2023 r., sygn. akt II K 547/21. W skardze podniesiono zaistnienie uchybień o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej, w tym wskazano na „nienależytą obsadę Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, ze względu na niespełnienie standardów niezawisłości i bezstronności ze względu na zasiadanie w składzie orzekającym Sędziego X.Y. (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.)”.

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt III KK 537/25 i przydzielona sędziemu Sądu Najwyższego Stanisławowi Stankiewiczowi. Po przesłaniu stronom zawiadomień o składzie rozpoznającym sprawę obrońca skazanego, złożył wniosek o wyłączenie od orzekania w sprawie III KK 537/25 sędziego Sądu Najwyższego Stanisława Stankiewicza. Stwierdził, że cyt. „w stosunku do Pana Sędziego zaistniały okoliczności uzasadniające jego wyłączenie w oparciu o przepis art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. Alternatywnie zastosowanie może mieć przepis art. 41 § 1 k.p.k.”. Wynika to z faktu, że wymieniony sędzia „objął urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., a więc organu, który nie stanowi Krajowej Rady Sądownictwa w rozumieniu Konstytucji RP”. W tym względzie odwołał się do uchwał składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 oraz składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 i wskazał, iż „pociąga to za sobą stwierdzenie, że sąd z udziałem tego sędziego jest nienależycie obsadzony, zatem orzeczenia wydane w tym składzie dotknięte są bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”. Nadto obrońca zwrócił uwagę, że „w opisanym układzie procesowym udział Pana Sędziego Sądu Najwyższego Stanisława Stankiewicza w składzie sądu rozpoznającego kasację równałby się orzekaniu we własnej sprawie, ponieważ ze względu na jeden z zarzutów podniesionych w kasacji sprawa dotyczy Pana sędziego bezpośrednio”. W konsekwencji rozpoznając ten zarzut sędzia „nie mógłby go uwzględnić, bowiem w ten sposób zakwestionowałby własne «uprawnienie» do bezstronnego orzekania, zaś w wypadku oddalenia kasacji naraziłby się na zarzut orzekania we własnej sprawie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie. Jest faktem, że wyznaczony do składu orzekającego w sprawie I. S. sędzia Stanisław Stankiewicz na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego został powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3). W powołanej przez obrońcę uchwale składu trzech Izb z dnia 23

stycznia 2020 r. Sąd Najwyższy stwierdził m.in., że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Natomiast w uchwale składu 7 sędziów z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, Sąd Najwyższy wskazał m.in., że środek odwoławczy zawierający zarzuty dotyczące uchybienia w procedurze powołania sędziego, nie może być rozpoznany przez sąd, w skład którego wchodzi osoba powołana w takiej samej procedurze. Wypada uznać, że odnosi się to również do składu Sądu Najwyższego mającego rozpoznać kasację, w której treści, względnie w drodze uzupełniającej sygnalizacji, podniesiono zaistnienie wspomnianego uchybienia. W takim wypadku zaistniałaby bowiem sytuacja zbliżona do przypadku orzekania sędziego we własnej sprawie, sprzeczna z fundamentalną zasadą *nemo iudex in causa sua*, co w konsekwencji wywołałoby u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności sądu i rzetelności procesu kasacyjnego.

Zasługuje zatem na aprobatę staranie obrońcy, by skład orzekającego w sprawie jego klienta Sądu Najwyższego nie nasuwał wątpliwości, w szczególności nie dawał podstaw do twierdzenia, że i na tym szczeblu procedowania zaistniało uchybienie wskazane w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jak też naruszenie standardu z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności wobec uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]

